

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՄ

ԻՔԻՆՃԻ — ՍԵՆԵ

(1869)

ՆՈՒՄԵՐՈ 350

1287 ՃԵՄԱԶԻԼ ԱՆՈՒՄ 22

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ
ՍԵՆՏԵՐԻԻ 450 ՊՐԵՆ
ԱՆԹՐՈՊՈԼՈԳԻԱ 80

ՉՍՐԵՍՄՊՈ
ԻՅԼՈՒԼ 17

ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ
ՍԵՆՏԵՐԻԻ 20

ԿԵՆՏԵՐԻԻ 40
ՓԱՆԿԱՅԻ

ԱՆՏԵՐՆԱԿԱՆ
ՍԵՆՏԵՐԻԻ 29

ԱՍԻՍԵՆԵ 17 ԻՅԼՈՒԼ

ՀԱՎԱՏԻՄՈՒԹՅՈՒՆ ՄԻԻԹԵՆԵՆԻՆԻՆԻ

Սթանպուլ սոգադարընը կազմել է թեմակիրի իշխան լազըմ կելենի միջնադարից Մ. ճիագօմէթից վերջին տիր :

— Փարիսին բասատխանէսի տիրէթօրու Մ. 12 վերէյէ իքինճի թիւթպէտէն Օսմանիյէ նըշանը զիշանը իթա պուլուրմուշ տուր :

— Պուլնտան պիր գաշ կիւն էլ վեր պիր Եունան կէմիսինին գարսաւ նը 60 իրա չարտըմը, վէ պու խըրարըլը իտէն, քէնտի տօթլարընտան թախմին օլունուր իտի : Սայիր պիր կիւն գարտանը մերգուլ խըրարըլ թէսատիւֆ իտէրէ, Եագալամը, վէ մերգուլ գապահաթըլ օլունուր իթիւրաֆ իյէմէսի իլէ մահպէս իլգա իտիւմիշ տիր :

— Բազար սապահընը տէօրթ քիշի, պիր գաշ կէմիսինին քէնտիլէրինէ թէֆիդ օլմագ իսթէմլէրինէ պագմայըլ, պիր թագրիւ սիվիլի վերմիշլէր իտի : Կէմիսինին կիտէնէրին իլինի գօթլարընտագ, Պէշիկ թաշըն թէրէլէրինտէ մերգուլմանա Եթիւմիշլէր, վէ Եինէ թէֆիդ օլմագ իսթէմիշլէր իսէ տէ, Եօթէթիլէր գարշը տուրմուշ օլունուրընտան, պէյնլէրինտէ պիր մուարաղա չըգըլ պուշագ վէ, Իլահա տալընամըշլար տըր : Զապլիլէր հալը քէյֆիլէթի իշիթիւ, տէր հալ մահէլլը մէզպուրէ կիթտիլէրինտէ, գալիլա չըգարանլար պիր թէրաֆտան ֆիրարէ Եիւլ թուլմուշլար տըր : Պիր գաշ սաաթ սօղը, կէմիսինինտէ պիրիսի ֆէրի քէյլունտէ գահվէտէ թուլթուլմուշ տուր :

— Իթալիա գիւլընը մահսուլմի

Տիւր տ' Սօթուր Պէյրուլմ ճանիւլնէ աղիմէթ իթմիշ օլունուրընտ պիրտիրմիշ իտի : Պու տէֆա օլ ճանիւլտէն կէլէն մէթուլլարա նաղարէն, Տիւր միւշարիլէյս սեպտեմբեր 1 տէ, թահթը գօմանտաւընտա պուլունան տօնանմա իլէ Պէյրուլմտան չըգըլ Եագալա աղիմէթ իթմիշ տիր :

Միւշարիլէյս հազրէթլէրի, գալիլա միւտտէթ իլգամէթլէրի Եսնասընտա խըրամթը խայրէյէ իճրասընտա պուլունմուշ տուր, չէյլէ քի Պէյրուլմտա պուլունան խայրաթխանէլէրի զիյարէթ պուլուրտուգտան մահտա, Սէն Շարըլ տէնիլէն խասթախանէյի տալի կէօրիւլ իւրաղը թէհայիլ իթմիշլէր վէ խասթախանէյի իւլ պին զուրուշ, վէ այնի սընթիտան օլան տիկէր պիր խասթախանէյի հէման օլ մըգտար բարա իհտա իթաթիւտէն պաշգա, թէր—Սէնթ, վէ Գարուշին մահասթըլարընտ վէ Մարօնիթ քիլիսէսինէ թէվլի օլունմագ իլգրէ սէքիլ պին զուրուշ իթա պուլուրմուշլար տըր :

Միւշարիլէյս Տիւր հազրէթլէրի չէհրի մէզթիւրտէ միւթէմէթլին թալեանլարըն քիմէր օլունուրըն վէ թիճարէթլէրի հազգընտա քէսպի մալ իւմաթ իյէտիլքտէն սօղը, ֆուգարա թալեանլարա թէվլի օլունմագ իլգրէ, իթալիա գօնսօլսանէսինէ իւլ պին զուրուշ իթա պուլուրմուշ տուր :

Շէհրի մէզպուրտէ միւթէմէթլին թալեանլար, գօնսօլսարը մահրիֆէթի իլէ, Բրէնսի միւշարիլէյս պիր թէպրիլքամէ արզ ու թագտիւ իթմիշ օլունուրընտան, միւշարիլէյս տալի շայէթ նաղիլքտան տուրէթտէ ճէվապ վերմիշլէր տիր :

Տիւր տ' Սօթ, Եագալա նաղա

րէթէ վէ օրատան Գուտու Շէրիֆէ կէլէճէթ տիր : Աքքիա միւթասարըն քի գայիմնագամը բրէնսի միւշարիլէյսին թիւթագաթընա իւլ Եիւլ սիվարի վերմիշ տիր :

— Նիլէ պուլու գաապարընտա վագիլին պաղը մահալլէսինտէ պիր խասթուրն կիւլէրան իտէն թէպիլ իւլ ալեթին օն սէթիլինն թէն չէմպէ կիւնիւ պիր Երքէ Զօնուր մէյթ օլարագ թէվլէլլիւտ իթմիշ, վէ ճէսէտինին պաշը վէ պօյնու վէ կէօլտէսի թէթմիլ օլուլ, կէօլլէրի ֆինճան գաաթար թէրէսինտէ վէ գուլագլարընտ օմուլ պաշլարընտա վէ սաշլարընտ արգասընտա, վէ ճէսէտինին պէլտէն Եօգարընտ արապ կիպի սիւտա վէ պէլտէն աշաղընտ պէյաղ վէ աղըլընտ չէնէսի օլմայըլ, իւթ չէնէսի Եօրտէթ կապար կիպի օլունուր մահէլլինտէն պա թահրիւլ իւշար օլունուր :

— Թօհաֆլարտան պիր Ինիլիլիլ, քէնտիսինին ուֆագ պիր սէֆինէսի իլէ տյաղը գարսեա տէյմէթսիլին Երորա գըթասընտա քէսյին նէհրլէրտէն Մարա կիտիւլ, աշըլմագ օլան Սիւլիլ գանալընտ սէյր իթմէյէ ահտ իյլէմիշ, վէ սէֆինէսինէ Եագիպէն, Ինիլիլթէրտան հարէթլէրին նէհրի իլգրէրինտէն Մայանա չէհրինէ գաաթար կիթմիշ, վէ օրատան Մայն նէհրինի թուլա իլէ պիրլէշտիլէն գանալա կիթմէթ իլգրէ, նէհրի մէզթիւրտէ տալիլ օլմագ իսթէմիշ իսէ տէ, օրատա սուլար չօգ աղ օլունուր ճիհէթլէ, սէֆինէսի Եիւլիլյէմէտիլինտէն, կէմիսինի իւլ տէմիլ Եօլ արապարընտ Եիւլթէթմիշ, վէ քէնտիսի տալի կէմիսինէ պինմիշ օլունուր հալտէ, թուլայա գաաթար կէլիպ այաղը գարսեա տէյմէթսիլ

դին սեփնեմանի թուան նեհրինէ ին-
տիրթմիշ տիր : Թուանտան Գարատե-
նիզ վէ օրատան տախի Ագ ահնիզ
թարիգի իւէ Մըսըրա կիտեճէք իմիշ ,
եալընըզ պիր խըզմէթ քեարը վար
իմիշ :

— Կէչէն բերչեմպէ կիւնիւ թու-
սիա սեփիրի ճէնէրալ իկնաթիէֆ , Թում-
բաթրիգ խանէսինէ վիզ իթա վէրմիշ-
չէր տիր : Պիղանթիս Թումճա զաղէթա-
նըն պէյանընա նեղարէն , Թումբաթրիցի
ըլաթպէթ իւէ Եֆէնտի հաղրէթէրի իւէ
սեփիրի միւշարիլէյ հմէյանընտա կիւ-
զէրան իտէն միւքեալէմէ արասընտա ,
ճէնէրալ իկնաթիէֆ , բաթրիգ խանէ
իւէ , պիր վազըթտան պէրու իսկէն-
տէրիլէ բաթրիգ իկնի իտէն ֆազի-
լէթու Նիլոս մանասթըր րահիպի ա-
րասընտա նեվ զուհուր օլան դիւ ու
գալտէ Մ . Տըլէքսին թութուղու
թարիգինի թահսին իթմէմիշ տիր :

— Մալիւմ օլտուղու վէճ հիւզ-
րէ , ֆաղ իլէթու Նիլոս նամ մանաս-
թըր րահիպի պիր վազըթտան պէ-
րու իկէնտէրիլէ բաթրիգ իկնի իտա-
րէ իթմէքտէ օլուպ , Թում բաթրիգ-
խանէսինին Աթոս տաղը Մանասթը-
րընա չէքիլմէսի իչիւն միւքէրէրէն
վէրտիլէ Էմր ու թէնպիհէ մուղայիւր
հարէքէթլէ , մէմուրիլէթի միւլթէզի-
մէյի տէվամտա իտար իտէրիտի : Նիհա-
յէթ իւլ Էմր բաթրիգ Եֆէնտի հաղրէթ-
լէրի , միւմայիլէյ րահիպին 30 կիւն
զարֆընտա Մըսըրտան կիթմէսիլի
հալտէ , րուհանի թարիգաթընտան
չըգարըլաճաղը թէհտիտ իյլէմիշ ի-
տի : Բահիպի միւմայիլէյ , Սթանպոլ
վէ իսկէնտէրիլէ քիլիսէլէրի մապէյ-
նինտէ պիր թէֆրիգա պըրագմագ-
տան իհիթիւրաղ իթմէք իչիւն , Աթինա-
յա կիթմէք նիլէթինտէ օլտուղունու
պէյան իյլէմիշ տիր :

— Էւրոբատոն կէլէն սօն թա-
րիլի զաղէթալարըն վէ եհնի
թէլէզրաֆլարըն իշարընա նազարէն ,
Ֆրանսա իմբէրաթօրիչապը , Սթան-
պոլա կէլմէզտէն , գարատան վէնէտի-
յէ կիտեճէք , վէ պատէհու հոկտեմ-
բեր 11 տէ բաղար իրթէսի կիւնիւ
Աթինայա ուղրայըպ , Եունան Գըրալ
վէ Գըրալ իշապընա սարայտա վիզի-
թա վէրտիքտէն սօղրա , Ֆըրանսա
սեֆարէթինէ կիտիպ , օրատա տախի

իմբէրաթօրիչա հաղրէթլէրի , միւշա-
րիլէյ Գըրալ վէ Գըրալ իշա հաղրէթ-
լէրինին վէրէճէյի վիզ իթալարընը
գապուլ իտէճէք տիր : Իմբէրաթօրի-
չա հաղրէթլէրի Էյլէտէն սօղրա ,
պաղը ասարը աթիգայը զիյարէթ ի-
տէրէք , ախշամըսը Սթանպոլա միւ-
թէվէճէհիհէն աղիմէթլէրինէ տէվամ-
իյլէյճէքլէր տիր : Իմբէրաթօրիչանըն
հիւանի գապուլի հաղրէնտա կէրէք
վէնէտիքտէ վէ կէրէք Աթինատա պէ-
յիւք հաղըրըզլար օլմուշ տուր :

— Կէչէնէրտէ Գասըմ բաշատա
պիր քէլպտէն գարընըն պիրիսինին
գուտուղլանմասըլա քէնտի չօճու-
ղույա Էճէլէ գուրպան կիթտիքլէրին-
տէն տօլայը , հիւքիւմէթ , քէօքէքլէ-
րին Սթանպոլտան թարտը հաղրէնտա
պատէլ միւղաքէրէ պիլ գարար , իւշ
նէվի թէտապիլէ թէչէպպիւս իաիլ-
մէսի թասապիւր իյլէմէքտէ տիր :

Պիրինճի , Էրքէքլէրի տիշ իլէրտէն ալ-
ըլըպ ինսիգ առալարա թարտը իքինճի
հէր պիր խանէ սահիպի խանէսինէ պիր
գաչ թանէ քէլպ ալըպ , օնլարըն Էօլ-
մէսինէ տէկին պէպլէթմէսի վէ իւ-
չիւնճիւ , պէլլի պիր վատէ զար-
ֆընտա քէլպլէրի քեամիլէն նապէ-
տիտ իյլէմէսինի թէհհիւտ իտէն
պիր առէմէ սաթըլմասը : Լէվանթ
Հէրալտ Պիղանթիս զաղէթապընըն պա-
լատէքի հապատիսինի պիլտիտիքտէն
սօղրա , քէլպլէրին պիր գաչ կիւն
զարֆընտա քեամիլէն գալտըրըլմասը
իչիւն ղէհիլլէյիպ , վէ լաչէլէրի մա-
վունալար իլէ թաշընմասընը եազմըշ
տըր :

— Իզմիրին Էմբարսիալ զաղէթա-
պընտա օգուտուղունա նեղարէն ,
Մաղնիսատա պիր Գաթօլիք քիլիսէ-
սի թէմէլի վաղ օլունմուշ տուր :

Պու տախի , հիւքիւմէթի սէնի-
յէնին մէզհէպ սերպիսիլէթինին ին-
թիշարընա պիր Էսէրի գալի սայըլ-
տա սէզա տըր :

— Էրմէնի Գաթօլիլի քիլ իտէսինին
իթիգատաթըր գատիմէ վէ վէզայիֆի
հաղրէնտա Էրմէնի լիսանը իւզրէ ,
քիլիսէ գանուլարընա զայլէթ աշինա
պիր ալիմ զաթ թէրաֆընտան գալէմէ
ալընմըշ , վէ սիւալ ճէվապլը ուղուն
պիր պահսըն , պաւ կիւնտէն պէտ իլէ
քիթապ շէքլինտէ բէյտէրէյ նէշը

օլունաճաղը , վէ իշ պու պահսը Էր-
մէնի Գաթօլիլի օլանլարըն ճիւմէսինին
զայլէթ տիգաթլա օգուտալարը նի-
յաղ օլունուր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹՐ ԹԷԼԷԿՐՈՆՈՅԷ

Լիդպօն 27 սեպտեմբեր .

Բօրթուկալգըրալընըն եազտըլը
պիր մէքթուպ , թէրքի հիւքիւմէթ
իթմէք հապատիսինի ճէրհ ու թէք-
զիպ իտէյօր :

Փարիս 27 սեպտ .

Տիւնքի կիւն , Պուա տը Պօլօնէր-
տա իճրա օլունան եարըշտա իմբէ-
րաթօր Նաթօլէն Էհալիտէն հիւանի
գապուլիլէթ պուլմուշ տուր :

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Գ Ա Լ Ա Թ Ա Բ Ի Ա Ձ Ա Ս Ը

Սեպ . 16 Սալը ազշամ	45-26
» 17 Ձար . սապ . գուր . քէսի	46-10
» » » Էյլէն	46-9

ԲԱՌԱՐԱՆ ՅԱՇԻԱՐՀԱԲԱՌԷ Ի ԳՐԱ-
ԲԱՌ ԼԵՁՈՒ

Նորատիպ ի տպարանի Սրբոյն
Ղազարու .

Ամէն բաւերը ըստ նախնի հեղի-
նակաց , եւ հայկաբանութեան ո-
ճերով ճոխացեալ . ամենակարեւոր
գալատանց , ուր որ մեր գրոց լեզուն
սորվեցընել կուզեն :

Կը ծախուի ի բերչեմպէ բաղար ի-
Սեղբոս խան , ի գրատուն Միթիթար-
եանց վէնետիլոյ :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՈԼՏԱ ՁԻՁԷՔ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ-
ՄԷՐՈ 45

ՃԷՄԻՅԷԹԻ ԻԼՄԻՅԷ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆՏԷ